

EVA: 2022-3130-0034

PREDLOG

ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU NA PODROČJU OBRAMBE IN VARNOSTI (ZJNPOV-B)

Ocena stanja

Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti (Uradni list RS, št. 90/12, 90/14 – ZDU-11 in 52/16, v nadaljnjem besedilu: ZJNPOV) prenaša del Direktive 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L št. 216 z dne 20. 8. 2009, str. 76; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/81), ki je bila sprejeta z namenom poenotenja in uvedbe poštenih in preglednih pravil za naročila na obrambnem in varnostnem področju za vse države članice Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: države članice). Zakonodaja je močno olajšala dostop obrambnih podjetij do obrambnih trgov drugih držav članic.

Trenutno veljavno besedilo ZJNPOV je bilo sprejeto v letu 2012 in nato dvakrat spremenjeno, pri čemer je obsežnejše spremembe prinesel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti (Uradni list RS, št. 52/16; v nadaljnjem besedilu: ZJNPOV-A), ki je posamezne institute javnega naročanja poenotil in uredil podobno, kot je to uredil novi Zakon o javnem naročanju, ki je bil sprejet v letu 2015. ZJNPOV-A je poleg tega odpravil tudi nekatere manjše pomanjkljivosti, ki so se pokazale v praksi.

Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US in 100/22 – ZNUZSZS; v nadaljnjem besedilu: ZJN-3) je bil po sprejemu v letu 2015 že večkrat spremenjen. Poleg tega je v postopku sprejema tudi predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju z oznako EVA 2022-3130-0030 (v nadaljnjem besedilu: ZJN-3D), katerega sprejem in uveljavitev se pričakuje v prvi polovici leta 2023.

Vse navedene spremembe so v postopke javnega naročanja na splošnem in infrastrukturnem področju prinesle spremembe, ki so v praksi pomenile izboljšave, bolj kakovostno, pregledno in učinkovito javno naročanje, ki je sledilo potrebam prakse. Hkrati se z rešitvami sledi razvoju sistema javnega naročanja in zagotavlja bolj transparentno okolje javnih naročil.

Cilji

Cilji predlaganega zakona so prilagoditev in uskladitev ureditve posameznih institutov javnega naročanja po tem zakonu in ZJN-3, vse s ciljem poenostaviti postopke, omogočiti lažje in bolj fleksibilno izvajanje, večjo pravno varnost ter večjo preglednost javne porabe.

Poleg tega pa je cilj zakona tudi odpraviti nekatere manjše pomanjkljivosti, ki so se pokazale v praksi,

kar bo pomembno prispevalo k večji transparentnosti in učinkovitejšemu javnemu naročanju.

Poglavitne rešitve

Predlog zakona spreminja številne institute in jih poenoti z ureditvijo, ki je bila na splošnem in infrastrukturnem področju uveljavljena s spremembami ZJN-3 oz. se pripravlja v okviru priprave predloga ZJN-3D.

Predlog zakona tako natančneje ureja pravila v zvezi s t.i. evidenčnimi postopki, za katera bodo naročniki tudi na podlagi tega zakona morali v 30 dneh od oddaje naročila pisno obvestiti vse ponudnike.

Predlog zakona nekoliko dviguje mejne vrednosti za njegovo uporabo, kar lahko prispeva k lokalnemu in regionalnemu spodbujanju gospodarstva ter potrošnji. Mejne vrednosti se izenačujejo s tistimi, ki veljajo na infrastrukturnem področju.

Z vidika transparentnosti predlog zakona ureja objavo celotne dokumentacije izključno na portalu javnih naročil (razen v delih, kjer to zaradi narave datotek ni mogoče) in objavo vseh odločitev o oddaji javnih naročil, tudi tistih, ki se oddajo v postopkih s pogajanjem brez predhodne objave (z izjemo nujnih postopkov). Zaradi bolj odgovornega pristopa k izvajanju postopkov s pogajanjem brez predhodne objave pa zakon določa tudi obveznost naročnika o ex ante obveščanju ustreznih nadzornih organov o razlogih za uporabo postopka s pogajanjem brez predhodne objave, obenem pa je za kršitev te obveznosti predlagan nov prekršek.

Predlog zakona prinaša tudi spremembe v ureditvi elektronskega javnega naročanja, ki v celoti sledijo ureditvi, ki je že v veljavi na splošnem in infrastrukturnem področju. Navedeno pomeni uvedbo obvezne uporabe elektronskih komunikacijskih sredstev za vsakršno sporočanje in izmenjavo informacij, zlasti elektronsko oddajo prijav ali ponudb, kar hkrati prinaša večjo transparentnost javnih naročil.

V segmentu pregleda ponudb in pozivanja ponudnikov na pojasnila in dopolnitve ta predlog zakona ohranja določbo, ki takšno dopolnjevanje dopušča in ki tudi jasno pove, kaj je dovoljeno popraviti, črta pa se del določbe, ki določa, česa ponudnik ne sme popravljati, kar je povzročalo težave v praksi. Sodna praksa namreč temelji primarno na evropskem pravnem redu, pri čemer je v tem segmentu dopolnjevanja ponudb Slovenija gledano primerjalno z drugimi državami članicami, ki so v svoj nacionalni pravni red v večini primerov prenesle le kognitivne določbe direktive, v sedanjosti ureditvi kompleksnejša in strožja, zato se sistem ureja bolj fleksibilno.

Predlog zakona nadalje črta potrebo po soglasju ministrstva, pristojnega za javna naročila ter po soglasju nadzornega organa naročnika oz. vlade, če naročnik nima nadzornega organa. Na podlagi predpisov o javnem naročanju in predpisov o finančnem poslovanju so naročniki kot samostojne pravne osebe samostojno odgovorni za svoje poslovanje in sami odgovarjajo nadzornim in inšpekcijskim organom, potreba po soglasju je zato sistemsko neprimerna, ZJN-3 pa takšnega instituta ne pozna več.

S predlagano spremembo se odpravlja administrativno obremenjevanje naročnikov pri sporočanju podatkov o posamičnih naročilih na podlagi sklenjenega okvirnega sporazuma. Prav tako se na več mestih v spremembi zakona popravlja naziv evidence, skladno s spremembo 73. člena ZJNPOV in 110. člena ZJN-3, kjer se evidenca gospodarskih subjektov z negativnimi referencami preimenuje v evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja.

Ureditev neobičajno nizke ponudbe v ZJNPOV je dopolnjena na način, da se institut kar v največji meri poenoti z institutom neobičajno nizke ponudbe na podlagi ZJN-3.

Prav tako se s to spremembo ukinja institut dodatne obrazložitve, ki ga ureditev na splošnem in

infrastrukturnem področju na podlagi ZJN-3 ne pozna več. Zato pa se podrobneje uredi, kaj mora vsebovati obrazložitev odločitve o oddaji naročila.

Zaradi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 72/19; v nadaljnjem besedilu: ZPVPJN-C), ki je v določenih primerih uvedel dodatno sodno varstvo zoper odločitve Državne revizijske komisije (v nadaljnjem besedilu: DKOM), se zaradi pravne jasnosti in v povezavi z institutom obdobja mirovanja ureja pravnomočnost tako, da ni dvoma, da je odločitev o oddaji naročila pravnomočna, ko zoper to odločitev (in ne tudi zoper morebitno odločitev DKOM) ni mogoče zahtevati pravnega varstva v predrevizijskem ali revizijskem postopku. Če je sprožen upravni spor, to na pravnomočnost odločitve o oddaji javnega naročila ne vpliva z vidika ZJN-3.

Poleg navedenega je predlagan tudi razširjen nabor prekrškov, za katere je praksa pokazala, da so potrebni za ustrežnejše ravnanje naročnikov in ponudnikov in večjo odgovornost na njihovi strani pri izvajanju postopkov oziroma pri izvajanju pogodb. Dodatno pa je treba urediti ustrezno pravno podlago za presojo sodišča, ko to odloča o stranski sankciji prepovedi sodelovanja v postopkih javnega naročanja ter ureditev zastaranja prekrškovnega postopka.

BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti (Uradni list RS, št. 90/12, 90/14 – ZDU-11 in 52/16) se v 4. členu za besedilom »št. 91/15« doda vejica in besedilo »14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US in 100/22 – ZNUZSZS«.

Obrazložitev k 1. členu:

S predlagano dopolnitvijo 4. člena se posodablja sklic na veljavno besedilo ZJN-3.

2. člen

V 7. členu se v drugem odstavku številka »40« nadomesti s številko »50«, številka »80« se nadomesti s številko »100«.

3. člen

V 11. členu se v drugem odstavku številka »40« nadomesti s številko »50«.

Obrazložitev k 2. in 3. členu:

S predlaganima dopolnitvama členov se zvišujejo mejne vrednosti za uporabo zakona in za objavo na portalu javnih naročil tako, da se mejne vrednosti izenačijo z mejnimi vrednostmi na infrastrukturnem področju, kot so določene v 21. členu ZJN-3.

4. člen

V 19. členu se peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(5) Določbe tega zakona, razen določb 82. člena do 84. člena, se ne uporabljajo za naročila blaga ali storitev, katerih vrednost je manjša od 50.000 eurov brez DDV, in za naročila gradenj, katerih vrednost je manjša od 100.000 eurov brez DDV in za javna naročila, ki se oddajo kot posamezni izločeni sklopi v skladu s petim odstavkom 8. člena tega zakona. Naročniki morajo za ta naročila voditi evidenco o njihovi oddaji, ki zajema vrsto in navedbo predmeta ter vrednost naročila. Za naročila, katerih vrednost brez DDV je nižja od mejnih vrednosti iz tega odstavka

ter enaka ali višja od 10.000 eurov brez DDV naročniki zagotovijo, da so vsi ponudniki, ki so oddali ponudbo, v 30 dneh od oddaje naročila pisno obveščeni o izboru.«.

Obrazložitev k 4. členu:

S predlagano dopolnitvijo 19. člena se ureditev t.i. evidenčnih naročil in izločenih sklopov izenačuje z ureditvijo, kot je v veljavi na podlagi ZJN-3. Za naročila, ki so nižja od mejnih vrednosti za uporabo zakona (t.i. evidenčna naročila) ter za izločene sklope, kot se oblikujejo v skladu s petim odstavkom 8. člena ZJNPOV, se določbe ZJNPOV ne uporabljajo, naročniki pa morajo za njih voditi evidenco..

Prav tako je nova obveznost, da morajo naročniki za naročila, katerih vrednost brez DDV je nižja od mejnih vrednosti, od katerih dalje je obvezna uporaba zakona ter enaka ali višja od 10.000 eurov brez DDV zagotoviti, da so vsi ponudniki, ki so oddali ponudbo, v 30 dneh od oddaje naročila pisno obveščeni o izboru.

5. člen

V 22. členu se v prvem odstavku v sedmi točki v prvi povedi za besedo »unije« črtata vejica in besedilo »in na podlagi predhodnega soglasja ministrstva, pristojnega za javna naročila«.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Naročnik v svoji dokumentaciji navede in obrazloži razloge za izbiro postopka s pogajanjem brez predhodne objave, namero o izvedbi in obrazložitev pa pred začetkom postopka posreduje zagovornikom javnega interesa, kot jih določa zakon, ki ureja pravno varstvo na področju javnega naročanja, pri tem pa obvestilo o nameravani izvedbi postopka ne pomeni seznanitve zagovornika javnega interesa s kršitvijo in ne vpliva na tek rokov, kot jih zagovornikom javnega interesa določa zakon, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja-. Ne glede na prejšnjo poved, naročniku v primeru iz tretje in četrte točke prejšnjega odstavka namere o izvedbi in obrazložitve ni treba posredovati zagovornikom javnega interesa, kot jih določa zakon, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja.«.

V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se beseda »prejšnjega« nadomesti z besedo »prvega«.

Dosedanji tretji do šesti odstavek postanejo četrti do sedmi odstavek.

Dosedanji sedmi odstavek se črta.

Obrazložitev k 5. členu:

Postopek s pogajanjem brez predhodne objave je najmanj transparenten postopek, pri njegovi uporabi se odstopa tudi od temeljnega načela Pogodbe o delovanju Evropske unije glede preglednosti, zaradi česar tudi Sodišče Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) zahteva, da je uporaba tega postopka še vedno izjema in se uporablja zelo restriktivno (na primer zadevi C-275/08, Komisija proti Nemčiji, in C-352/12, Consiglio Nazionale degli Ingegneri). Prav tako pa tudi iz Smernic Evropske komisije o uporabi okvirja za javno naročanje v izrednih razmerah zaradi krize v zvezi z boleznijo COVID-19 (UL C št. 108 I z dne 1. 4. 2020, str. 1) izhaja, da postopek s pogajanjem brez predhodne objave sicer omogoča izpolnjevanje takojšnjih potreb v primeru nujnosti, vendar se lahko uporablja samo toliko časa, dokler se ne najdejo stabilnejše rešitve, kot so okvirne pogodbe za blago in storitve, ki se oddajajo z rednimi postopki (vključno s pospešenimi postopki). Zaradi omenjene potrebe po restriktivni uporabi postopka s pogajanjem brez predhodne objave v vseh primerih, razen v primerih uporabe postopka iz razlogov nujnosti,

pa so naročniki zavezani posredovati namero o izvedbi tega postopka ter obrazložitve razlogov za uporabo tega postopka pred začetkom postopka zagovornikom javnega interesa, kot to določa novi drugi odstavek 22. člena ZJNPOV. Na podlagi zakona, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja, so ti zagovorniki Računsko sodišče Republike Slovenije, Komisija za preprečevanje korupcije in Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence. Obvestilo o nameravani izvedbi postopka pa ne pomeni seznanitve s kršitvijo, saj sama napoved izvedbe postopka pred njegovim začetkom še ne pomeni tudi dejanske izvedbe postopka. Zakon, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnih naročanj, namreč določa poseben rok za vložitev zahtevka za revizijo, ki jo opravijo zagovorniki javnega interesa, in sicer je ta 45 delovnih dni od dneva, ko je zagovornik izvedel za kršitev. Namen obveščanja zagovornikov javnega interesa o nameravanih izvedbah postopkov s pogajanjem brez predhodne objave pa je zlasti to, da so zagovorniki vsak s svojega področja pristojnosti opolnomočeni z dokumentacijo, iz katere pri izvajanju svojih rednih nalog pregledov in nadzorov lažje razberejo morebitne kršitve ali druga odstopanja, ki lahko kažejo na potrebo po podrobnejšem nadzoru. Prav tako pa obvestilo o nameravani izvedbi postopka ne zadrži nobenih nadaljnjih dejavnosti naročnika.

Prav tako se iz zakona črta potreba po soglasju ministrstva, pristojnega za javna naročila ter po soglasju nadzornega organa naročnika oz. vlade, če naročnik nima nadzornega organa. Na podlagi predpisov o javnem naročanju in predpisov o finančnem poslovanju so naročniki kot samostojne pravne osebe samostojno odgovorni za svoje poslovanje in sami odgovarjajo nadzornim in inšpekcijskim organom, potreba po soglasju je zato sistemsko neprimerna, ZJN-3 pa takšnega instituta ne pozna več. Predlog zakona tako na več mestih briše potrebo po soglasju nadzornega organa, v 7. točki prvega odstavka 22. člena pa tudi potrebo po soglasju ministrstva, pristojnega za javna naročila.

6. člen

V 25. členu se črtata sedmi in deseti odstavek.

Dosedanji osmi, deveti in enajsti odstavek postanejo sedmi, osmi in deveti odstavek.

Obrazložitev k 6. členu:

S predlagano spremembo se črta sedmi odstavek 25. člena, ki je sistemsko nepotreben, saj obveznost obveščanja o sprejeti odločitvi v vseh primerih izhaja že iz 75. člena ZJNPOV. Zaradi dopolnitve 75. člena z obveznostjo obrazložitve vsake odločitve, vključno z naborem podatkov, ki jih mora odločitev zajemati, pa se, enako kot je to sistemsko urejeno v ZJN-3, opušča možnost ponudnikov zahtevati dodatno obrazložitev. Posledično drugi stavek sedmega odstavka 25. člena tudi ni več primeren.

S predlagano spremembo 25. člena pa se s črtanjem desetega odstavka odpravlja administrativno obremenjevanje naročnikov pri sporočanju podatkov o posamičnih naročilih na podlagi sklenjenega okvirnega sporazuma. Naročnik bo skladno s tem členom še vedno moral objaviti obvestilo o oddaji naročila, ko bo postopek za izbiro strank okvirnega sporazuma končan, pri izvajanju okvirnega sporazuma pa mu za vsako posamezno naročilo ne bo treba več zbirati podatkov in jih po četrletjih objavljati na portalu javnih naročil. S to spremembo zakona tako pri izvajanju okvirnih sporazumov ne bo treba več poročati niti četrletno, niti polletno, niti letno oz. ni poročanje karkoli drugače časovno zahtevano. Enaka je ureditev na splošnem in infrastrukturnem področju na podlagi ZJN-3 od 1. 1. 2022 dalje.

7. člen

V 31. členu se v šestem odstavku zadnja poved črta.

Petnajsti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(15) Podatke, ki se vodijo v uradnih evidencah in ponudnik za njih ni predložil dokazila sam, lahko naročnik v uradnih evidencah preveri z uporabo enotnega informacijskega sistema, ki ga ureja deseti in enajsti odstavek 77. člena ZJN-3 in ki ga vodi ministrstvo, pristojno za javna naročila.«.

Obrazložitev k 7. členu:

Enotni informacijski sistem na področju javnega naročanja (t.i. Informacijski sistem e-JN), ki ga vodi ministrstvo, pristojno za javna naročila, je podrobno urejen v 77. členu ZJN-3, podvajanje določb v obeh zakonih, ki urejata javno naročanje pa ni smiselno. Ministrstvo, pristojno za javna naročila bo za potrebe izvajanja postopkov na podlagi ZJN-3 in ZJNPOV zagotavljalo en informacijski sistem z različnimi moduli, informacijski sistem pa je urejen v ZJN-3, zato se ZJNPOV pri tem sklicuje na relevantne določbe ZJN-3.

8. člen

V 32. členu se v prvem odstavku za besedilom »prečiščeno besedilo« doda vejica, besedilo »in 54/15« se nadomesti z besedilom »6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21 in 105/22 – ZZNŠPP«, za besedilom »KZ-1)« pa se doda besedilo »ali za primerljiva kazniva dejanja, ki so jih izrekla tuja sodišča«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Naročnik mora iz posameznega postopka naročanja izločiti ponudnika ali kandidata, če je ta na dan, ko poteče rok za oddajo ponudb, izločen iz postopkov oddaje javnih naročil zaradi uvrstitve v evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja iz 110. člena ZJN-3 ali če je v zadnjih treh letih pred potekom roka za oddajo ponudb ali prijav pristojni organ Republike Slovenije ali druge države članice ali tretje države pri ponudniku ali kandidatu ugotovil najmanj dve kršitvi v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, počitki, opravljanjem dela na podlagi pogodb civilnega prava kljub obstoju elementov delovnega razmerja ali v zvezi z zaposlovanjem na črno, za kateri mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek.«.

V tretjem odstavku se beseda »mora« nadomesti z besedo »lahko«.

V šestem odstavku se za prvo povedjo doda besedilo: »Kot zadosten dokaz, da ne obstajajo razlogi za izključitev iz tega člena, naročnik sprejme naslednja dokazila:

- a) v zvezi s prvim odstavkom tega člena izpis iz ustrezne evidence, kakršna je kazenska evidenca, in izpis ni starejši od 4 mesecev, šteto od roka za oddajo prijav ali ponudb, ali je pridobljen najpozneje v 90 dneh od roka za oddajo prijav ali ponudb, če tega registra ni, pa enakovreden dokument, ki ga izda pristojni sodni ali upravni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali matični državi ali državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt, in iz katerega je razvidno, da ne obstajajo razlogi za izključitev;
- b) v zvezi z izrekom globe zaradi prekrškov iz drugega odstavka tega člena izpis iz evidence o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jo vodi pristojni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali tretji državi;
- c) v zvezi s prvo alinejo četrtega odstavka tega člena potrdilo, ki ga izda pristojni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali tretji državi.«.

Dosedanja druga in tretja poved šestega odstavka postaneta novi sedmi odstavek.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane nov osmi odstavek, se besedilo »prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »šestega in sedmega odstavka tega člena«.

Dosedanji osmi odstavek, ki postane novi deveti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(9) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, obvesti Komisijo, kateri državni organi in drugi subjekti so pristojni za izdajo dokazil iz šestega, sedmega in osmega odstavka tega člena.«.

Dosedanji deveti odstavek postane novi deseti odstavek.

Obrazložitev k 8. členu:

S predlagano spremembo 32. člena se ureditev na področju razlogov za izključitev in dokazovanja izpolnjevanja le-teh poenoti z ureditvijo, ki je v veljavi na splošnem in infrastrukturnem področju na podlagi ZJN-3, ki je s spremembami iz leta 2021 in 2022 uvedla nekatere izboljšave, ki so rešile težave, ki so se pojavile v praksi. Ena od bistvenih sprememb je navajane dokazil, ki jih naročnik lahko sprejme kot zadosten dokaz, da ne obstajajo razlogi za izključitev (šesti odstavek 32. člena ZJNPOV).

Prav tako se na več mestih v spremembi zakona popravlja naziv evidence, skladno s spremembo 110. člena ZJN-3 v povezavi s 73. člena ZJNPOV, kjer se evidenca gospodarskih subjektov z negativnimi referencami preimenuje v evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja. Popravlja se tudi navedba pravne podlage, ki ureja evidenco. Evidenca je urejena v 110. členu ZJN-3 in je v uporabi tudi za postopke, ki se izvedejo na podlagi ZJNPOV.

9. člen

V 40. členu se v prvem odstavku v prvi povedi črta besedna zveza »predhodno določene«, na koncu prve povedi pa se za besedilom »ali je neobičajno nizka« doda besedilo »in od ponudnika zahtevati, da pojasni ceno ali stroške v ponudbi«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Naročnik oceni pojasnila tako, da se posvetuje s ponudnikom. Če predložena dokazila ne pojasnijo nizke ravni predlagane cene ali stroškov, lahko naročnik tako ponudbo izloči.«.

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Če naročnik ugotovi, da je ponudba neobičajno nizka, ker ni skladna z veljavnimi obveznostmi na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene v pravu Evropske unije, predpisih, ki veljajo v Republiki Sloveniji, kolektivnih pogodbah ali predpisih mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava, jo mora izločiti.«.

Obrazložitev k 9. členu:

Ureditev neobičajno nizke ponudbe v ZJNPOV je dopolnjena na način, da se institut kar v največji meri poenoti z institutom neobičajno nizke ponudbe na podlagi ZJN-3. ZJNPOV sedaj vsebuje jasno navodilo, da če predložena dokazila ne pojasnijo nizke ravni predlagane cene ali stroškov, lahko naročnik tako ponudbo izloči. Poleg tega je dodan nov četrti odstavek, ki določa, da mora naročnik izločiti tudi neobičajno nizko ponudbo, ki ni skladna z veljavnimi obveznostmi na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene v pravu Evropske unije,

predpisih, ki veljajo v Republiki Sloveniji, kolektivnih pogodbah ali predpisih mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava.

10. člen

V 46. členu se v prvem odstavku v 6. točki za besedilom »dodatnih informacijah« črtata vejica in besedilo »informacijah o nedokončanem postopku«.

V tretjem odstavku se besedilo »določa Seznam informacij, ki morajo biti navedene v objavah, in ga določi vlada z uredbo« nadomesti z besedilom »je določen v Prilogi IV Direktive 2009/81/ES, razen za postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi, kar določi vlada z uredbo«.

Obrazložitev k 10. členu:

Predlagana sprememba prvega odstavka 46. člena je neposredno povezana s predlagano spremembo 52. člena, ki ureja uskladitev pravila s tehničnimi rešitvami portala javnih naročil in obrazcev, ki se uporabljajo v posameznih primerih v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2015/1986 z dne 11. novembra 2015 o standardnih obrazcih za objavo obvestil na področju javnega naročanja in razveljavitvi Izvedbene Uredbe (EU) št. 842/2011 (Besedilo velja za EGP) (v nadaljnjem besedilu: Uredba Komisije (EU) 2015/1986).

Predlagana sprememba tretjega odstavka 46. člena je povezana s spremembo 47. člena in ureja uskladitev navajanja nabora podatkov, kot to določa Priloga IV Direktive 2009/81/ES.

11. člen

V 47. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Objave morajo imeti obliko standardnih obrazcev, ki jih Evropska komisija določi na podlagi prvega odstavka 32. člena Direktive 2009/81/ES, razen za postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi, ki mora imeti obliko standardnega obrazca, ki ga z uredbo določi vlada.«.

Obrazložitev k 11. členu:

Predlagana sprememba sledi spremembi oblike standardiziranih obrazcev, kot je bila uveljavljena na ravni Evropske unije z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/1780 z dne 23. septembra 2019 o standardnih obrazcih za objavo obvestil na področju javnega naročanja in razveljavitvi Izvedbene uredbe (EU) 2015/1986 („e-obrazci“).

12. člen

V 51. členu se v tretjem odstavku za besedo »objavo« doda beseda »najkasneje«, za besedo »naročila« pa se doda besedilo »ali sklenitvi okvirnega sporazuma oziroma najkasneje v 48 dneh po pravnomočnosti odločitve iz prvega do tretjega odstavka 77. člena tega zakona«.

Obrazložitev k 12. členu:

Predlagana sprememba v povezavi s spremembo drugega odstavka 75. člena ZJNPOV določa, da mora biti prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost objavljeno pred objavo odločitve o oddaji, in sicer z namenom zagotovitve objave prvega obvestila na portalu javnih naročil, kamor je nato mogoče tehnično vezati tudi objavo odločitve o oddaji naročila. S tem bo zagotovljeno, da bodo odločitve o oddaji javnih naročil v vseh primerih objavljene javno, z izjemo primerov postopkov, ki se izvajajo iz razloga nujnosti, kar izhaja iz spremembe 75. člena.

13. člen

V 52. členu se v naslovu člena vejica in besedilo »informacijah o nedokončanem postopku« črtata.

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Naročnik objavi obvestilo o dodatnih informacijah ali popravku, kadar izvaja postopek naročanja, v katerem objavi obvestilo o naročilu iz 2. ali 4. točke prvega odstavka 46. člena tega zakona, in spreminja ali dopolnjuje dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila.«.

V drugem odstavku se za besedilom »dodatnih informacijah« črtata vejica in besedilo »informacijah o nedokončanem postopku«.

Tretji odstavek se črta.

Obrazložitev k 13. členu:

Predlagana sprememba 52. člena ureja uskladitev pravila s tehničnimi rešitvami portala javnih naročil in obrazcev, ki se uporabljajo v posameznih primerih v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2015/1986 in je neposredno povezana s predlagano spremembo 58. člena.

14. člen

V 53. členu se v prvem odstavku beseda »pošlje« nadomesti z besedo »posreduje«, besedilo »isti dan, ko naročnik posreduje ponudnikom obvestilo o odločitvi« se nadomesti z besedilom »pred objavo odločitve«.

Obrazložitev k 14. členu:

Predlagana sprememba 53. člena določa, da mora biti prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost objavljeno pred objavo odločitve o oddaji, in sicer z namenom zagotovitve objave prvega obvestila na portalu javnih naročil, kamor je nato mogoče tehnično vezati tudi objavo odločitve o oddaji naročila.

15. člen

V 56. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Za sporočanje in izmenjavo informacij na podlagi tega zakona, zlasti elektronsko oddajo ponudb, se uporabljajo določbe 37. člena ZJN-3, razen petega in a) točke devetega odstavka 37. člena ZJN-3, ki se uporabljata smiselno.«.

Drugi, tretji, četrti in peti odstavek se črtajo.

16. člen

57., 58. in 59. člen se črtajo.

Obrazložitev k 15. in 16. členu:

ZJNPOV v 56., 57., 58. in 59. členu ureja pravila, ki se uporabljajo za sporočanje in elektronsko naročanje na področju obrambe in varnosti. Pravila za elektronsko sporočanje v postopku javnega naročanja in enotni informacijski sistem na področju javnega naročanja so podrobno urejena v ZJN-3, pretirano podvajanje določb v obeh zakonih, ki urejata javno naročanje pa ni smiselno. S predlogom spremembe 56. člena ZJNPOV se tako ureja sklice na relevantne določbe ZJN-3, ki obenem tudi sistemsko pomenijo spremembo, saj bo na podlagi te

spremembe uporaba elektronskih komunikacijskih sredstev pri sporočanju in izmenjavi informacij obvezna, kot to velja tudi na splošnem in infrastrukturnem področju, pri čemer 37. člen ZJN-3 ureja tudi izjeme od uporabe teh sredstev, obenem pa zagotavlja tudi spoštovanje vseh zahtev, ki jih za elektronsko naročanje določa Direktiva 2009/81/ES. Posledično določbe 57., 58. in 59. člena niso več potrebne in se s predlogom tega zakona črtajo.

17. člen

V 63. členu se v sedmem odstavku besedilo »ali prek portala« nadomesti z besedo »portal«.

18. člen

V 64. členu se besedilo »ali spletnih strani naročnika« in besedilo »spletnih strani naročnika ali« črtata.

19. člen

V 65. členu se v prvem odstavku besedilo »ali prek portala« nadomesti z besedo »portal«.

V drugem odstavku se besedilo »ali prek portala« nadomesti z besedo »portal«.

Obrazložitev k 17., 18. in 19. členu:

Predlagane spremembe 63., 64. in 65. člena ZJNPOV prispevajo k večji transparentnosti in jasnosti postopka javnega naročanja ter določajo, da se razpisna dokumentacija, njene spremembe in pojasnila, objavljajo izključno na portalu javnih naročil, kjer morajo biti na voljo tako obvestila o spremembah kot tudi dokumentacija. Na portalu javnih naročil so gradiva nato na voljo vsem, ves čas in brezplačno.

20. člen

V 68. členu se prvi odstavek črta.

Dosedanji drugi odstavek postane prvi odstavek.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane drugi odstavek, se druga poved spremeni tako, da se glasi: »Če se za oddajo ponudb ni uporabljalo elektronsko komunikacijsko sredstvo, mora naročnik tako ponudbo po odpiranju ponudb neodprto vrniti ponudniku z navedbo, da je prepozna.«.

Dosedanji četrti se črta.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane tretji odstavek, se besedilo »Naročnik mora« nadomesti z besedilom »Če se za oddajo ponudb ni uporabljalo elektronsko komunikacijsko sredstvo, mora naročnik«.

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Če elektronsko komunikacijsko sredstvo, ki ga uporablja naročnik, ne deluje na način, ki omogoča oddajo ponudb ali prijav, naročnik podaljša rok za oddajo in odpiranje ponudb ali prijav za najmanj dva delovna dneva v primeru postopka zbiranja ponudb po predhodni objavi oziroma za najmanj pet delovnih dni v primeru drugih postopkov za oddajo naročila iz tega zakona, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- elektronsko komunikacijsko sredstvo, ki ga uporablja naročnik, ne deluje v zadnjih 60 minutah pred iztekom roka, ki je določen za oddajo ponudb ali prijav;
- ponudnik naročnika o tem nemudoma obvesti, vendar najpozneje 30 minut po roku za oddajo ponudb ali prijav;
- upravitelj elektronskega komunikacijskega sredstva, ki ga uporablja naročnik, nedelovanje potrdi naročniku;
- ponudniku ni uspelo oddati ponudbe ali prijave;
- odpiranje prejetih ponudb ali prijav se še ni izvedlo.«.

Obrazložitev k 20. členu:

ZJNPOV v 68. členu ureja pravila za predložitev ponudbe, pri čemer se ponudba lahko predloži na klasičen način ali z uporabo sredstev za elektronsko naročanje, predlagane spremembe pa bodo jasneje uredile pravila v času, ko je elektronska oddaja ponudb postala prevladujoč način delovanja.

Prav tako je treba iz razloga morebitnega nedelovanja sistema, ki omogoča elektronsko oddajo prijav in ponudb, na kar posamezni naročnik nima vpliva, zagotoviti, da postopek samo iz takšnega razloga ne postane neuspešen. Takšna rešitev je nujna tudi z vidika zagotavljanja spoštovanja načel gospodarnosti in učinkovitosti (ponavljanje postopka povzroči dodatno delo in stroške na strani naročnika in ponudnika) in transparentnosti. V primeru izpada delovanja katerega koli sistema, ki se v ta namen uporablja, ravnanje naročnika ne bi smelo biti prepuščeno njegovi samovolji, zapisano pravilo za takšne primere omogoča jasna in vnaprej določena enaka pravila igre za vse sodelujoče, obenem pa je treba omogočiti učinkovito odpravo nedelovanja sistema za elektronsko naročanje. Predlagana rešitev tako določa, da naročnik, če so izpolnjeni vsi zgoraj navedeni pogoji, podaljša rok za oddajo prijav ali ponudb (odvisno od vrste postopka), s tem pa se ureja zakonska podlaga, da se rok lahko podaljša, čeprav je prvotno določen rok za oddajo prijav ali ponudb že potekel. Podaljšanje roka v primeru navedenih okoliščin pa ne more biti dovoljeno, če so se prijave ali ponudbe morebiti že odprle. Iz tega razloga je s spremembo tega člena določen tudi najkrajši rok, ki mora preteči med rokom za oddajo in rokom za odpiranje. Gre za določitev najkrajšega roka, pri čemer bi bilo smiselno, da naročniki določijo tudi daljši razpon med oddajo in odpiranjem ter si tako zagotovijo več časa za ustrezno ravnanje v primeru, ko bodo zaradi navedenih dejavnikov potrebna ravnanja za podaljšanje roka.

21. člen

V 71. členu se v drugem odstavku na koncu doda nov stavek, ki se glasi: »Odpiranje prijav ali ponudb ne sme biti izvedeno prej kot eno uro po roku za oddajo prijavo ali ponudb.«.

Četrty odstavek se črta.

Dosedanji peti odstavek, ki postane četrty odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Če elektronska komunikacijska sredstva, ki jih uporablja naročnik, ne zagotavljajo samodejnega dostopa do podatkov iz prejšnjega odstavka, naročnik zapisnik o odpiranju ponudb najpozneje v petih delovnih dneh pošlje vsem ponudnikom.«.

Obrazložitev k 21. členu:

ZJNPOV v 71. členu ureja odpiranje ponudb, pri čemer odpiranje ponudb lahko poteka na klasičen način ali z uporabo sredstev za elektronsko naročanje, predlagane spremembe pa bodo jasneje uredile pravila v času, ko je elektronsko naročanje postalo prevladujoč način delovanja.

22. člen

73. člen se spremeni tako, da se glasi:

»73. člen

(evidenca gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja)

- (1) Ministrstvo, pristojno za javna naročila, vodi evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja na podlagi 110. člena ZJN-3.
- (2) Organ, ki odloči o prekršku iz 2. točke prvega odstavka 87. člena tega zakona, v treh delovnih dneh po pravnomočnosti odločitve o tem obvesti ministrstvo, pristojno za javna naročila. V obvestilu navede polno ime in matično številko gospodarskega subjekta ter datum, do katerega se gospodarski subjekt izloči iz postopkov naročanja.«

Obrazložitev k 22. členu:

Sprememba 73. člena ZJNPOV sledi spremembi 110. člena ZJN-3, ki preimenuje evidenco, in sicer iz evidence gospodarskih subjektov z negativnimi referencami v evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja. Novo ime odraža dejansko vsebino te evidence, vanjo se namreč uvrstijo gospodarski subjekti, ki jim je sodišče kot stransko sankcijo izreklo izločitev iz postopkov. Ta evidenca ni v ničemer povezana z morebitnim slabim izvajanjem pogodbe, kot bi lahko zavajajoče razumeli iz sedanjega imena evidence. Tudi v praksi se je pokazalo, da gre za neposrečen izraz. Zmeda je nastala zaradi izraza »reference« v imenu te evidence, saj se ta izraz sicer pogosto pogovorno in tudi uradno uporablja v razpisnih dokumentacijah, kadar naročniki zahtevajo za priznanje usposobljenosti tudi določeno stopnjo strokovne usposobljenosti (kar se v praksi poimenuje kot referenca).

Sprememba 73. člena prinaša tudi spremembo v navedbi pravne podlage, ki ureja evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja. Ministrstvo, pristojno za javna naročila, vodi to evidenco na podlagi na podlagi 110. člena ZJN-3, vanjo pa je vključen tudi prekršek iz 2. točke prvega odstavka 87. člena ZJNPOV. Vsebina evidence in način vodenja sta urejena v ZJN-3, evidenca pa se na podlagi 2. odstavka 32. člena ZJNPOV v povezavi s 73. členom ZJNPOV uporablja tudi za postopke, ki se izvedejo na podlagi ZJNPOV. Podvajanje pravne podlage za vodenje evidence ni primerno.

23. člen

V 74. členu se v prvem odstavku na koncu doda nov stavek, ki se glasi: »Očitne ali nebistvene napake lahko naročnik spregleda.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba, ponudnik ne sme dopolnjevati ali popravljati svoje cene brez DDV na enoto, vrednosti postavke brez DDV, skupne vrednosti ponudbe brez DDV, razen kadar se skupna vrednost spremeni v skladu s četrtem odstavkom tega člena in tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila.«.

Obrazložitev k 23. členu:

V 74. členu ZJNPOV se je dopustila korekcija že predloženih ponudb, vendar ob sedANJI ureditvi ni brezmejna (kar tudi ne sme postati). Namen določb je predvsem doseči, da se iz postopka

javnega naročanja izločajo samo tiste ponudbe, ki ne omogočajo izpolnitve naročila. Pri ponudbah, za katere se ugotovi, da imajo določene pomanjkljivosti, pod pogojem, da njihov obstoj ali odprava nimata vpliva na razvrstitev ponudb, pa se je omogočila odprava pomanjkljivosti ali napak v ponudbah. Izrecno je pri tem podana prepoved spreminjanja vsebinskih elementov, ki opredeljujejo izpolnjevanje pogojev, cene in elementov, katerih spreminjanje bi imelo za posledico drugačno oceno v okviru postavljenih meril, razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake v tehničnem delu ponudbe, če zaradi te spremembe ni dejansko predlagana nova ponudba, razen če gre za očitne napake. Dopuščena je tudi možnost, da sme izključno naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popraviti računske napake, ki jih odkrije pri pregledu in ocenjevanju ponudb, oziroma napake zaradi nepravilne vnaprej določene matematične operacije s strani naročnika ali v primeru napačno zapisane stopnje DDV.

V predlagani dopolnitvi prvega odstavka, ki dovoljuje naročniku, da očitne ali nebistvene napake spregleda, predlog zakona sledi načelu učinkovitosti in ekonomičnosti postopka javnega naročanja ter na drugi strani razbremeni gospodarske subjekte tako, da jim ni treba odpravljati napak, ki so razvidne na prvi pogled in je mogoče preprosto ugotoviti, ali so podatki iz uradnih evidenc drugačni, oziroma so nebistvene, kar pomeni, da nimajo nikakršnega vpliva na presojo usposobljenosti ponudnika ali na ustreznost njegove ponudbe. Kot primer očitne napake bi lahko šteli položaj, ko iz dokumenta ponudbene dokumentacije, ki je uradni podatek v zvezi z zahtevanimi tehničnimi specifikacijami (npr. javno objavljenega prospekta za določen proizvod), izhaja pravilen podatek, v dodatnem obrazcu za izpolnjevanje tehničnih zahtev, ki ga ponudnik v ponudbi izpolni lastnoročno, pa izhaja drugačen podatek, pri čemer je mogoče neposredno ugotoviti, da se tudi z dodatnim pojasnjevanjem dejansko stanje ponujenega ne bo spremenilo, ali pa primer, ko naročnik zahteva izpolnjeno pogodbo, ponudnik pa v pogodbo ne vpiše ponudbene vrednosti, napisal pa jo je v predračunu. Kot primer nebistvene napake lahko navedemo napake v zvezi z oblikovitostjo ponudbe, parafami, pomanjkljivo označenimi stranmi, vpisi ponudbenih besedil nad ali pod za to predvidenim mestom ipd., razen če naročnik sam kakšni takšni formalnosti izrecno pripiše poseben pomen v razpisni dokumentaciji ali če izrecno določi, da gre za bistveno sestavino ponudbe, zaradi neupoštevanja katere bo ponudba izločena.

S spregledom takšne napake pa je treba pojasniti tudi, da se takšen spregled razume, zlasti z vidika tretjega odstavka, kot da je napaka odpravljena. V povezavi s tem tako tudi v primeru popravljanja elementov, ki jih praviloma ni dovoljeno popraviti, razen če gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, velja, da lahko tudi na primer očitno napako pri ceni na enoto brez DDV naročnik spregleda. Primer takšne napake je na primer položaj, kjer ponudnik v ponudbeni obrazec zapiše, da je ponujena cena brez DDV na enoto 1.000,00 evra, v obrazec predračuna pa 1.000.00 evrov.

S predlagano spremembo se črtajo določbe, ki prepovedujejo popravek ali dopolnitev delov ponudbe, ki bi lahko vplivala na drugačno razvrstitev, saj takšna omejitev z vidika načela gospodarnosti ni primerna, če gre za napako, ki jo je sicer dopustno popraviti, popravek pa bi posledično lahko vplival na določeni element, ki je predmet meril, s čimer se odpravlja dosedanja neprimerna drugačna ureditev dopustnega dopolnjevanja ponudb, če gre za zahtevo, ki je zapisana kot merilo ali kot pogoj. Enako se to dopušča po veljavni (in prihodnji) ureditvi pri morebitnem popravku cene, ki je posledica računske napake ali napačno zapisane stopnje DDV, pri čemer je cena vedno del tistih elementov ponudbe, ki vpliva na razvrstitev. Drugačno obravnavanje popravkov, ko gre za ceno ali za druge elemente meril, ni smiselno niti primerno.

24. člen

V 75. členu se v prvem odstavku se število »60« nadomesti s številom »90«, besedilo »v primeru drugih naročil pa 45 dni,« se črta.

V drugem odstavku se besedilo »Če se v objavi odločitve na portalu javnih naročil ni mogoče sklicevati na objavljeno povabilo k sodelovanju, naročnik odločitev, ki se pošilja na naslov v Republiki Sloveniji, vroči v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, odločitev, ki se pošilja na naslov v tujini, pa na način, ki naročniku omogoča seznanitev z informacijo o opravljeni vročitvi. Na dan odpošiljanja odločitve iz prejšnjega stavka naročnik na portalu javnih naročil objavi prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost, če je to glede na vrednost primerno, pa tudi v Uradnem listu Evropske unije.« nadomesti z besedilom »Če naročnik izvaja postopek, v katerem ni bilo objavljeno obvestilo o naročilu, naročnik na portalu javnih naročil, če je to glede na vrednost primerno pa tudi v Uradnem listu Evropske unije, najprej objavi prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost, nato pa odločitev o oddaji naročila, razen v primerih nujnosti iz 3. in 4. točke prvega odstavka 22. člena tega zakona, ko lahko odločitev vroči tudi v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, če isti dan, ko se ponudnikom pošlje odločitev, v objavo pošlje tudi prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Obrazložitev iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati:

- razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika, ki ni bil izbran, in v primeru iz četrtega in petega odstavka 28. člena tega zakona tudi razloge za odločitev o neenakovrednosti oziroma da gradnje, blago ali storitve ne izpolnjujejo zahtev v zvezi z delovanjem ali funkcionalnostjo;
- značilnosti in prednosti izbrane ponudbe ter ime uspešnega ponudnika ali podpisnikov okvirnega sporazuma;
- razloge za zavrnitev prijave vsakega neuspešnega kandidata k sodelovanju;
- v primeru izvedbe pogajanj ali dialoga, kratek opis poteka pogajanj in dialoga s ponudniki.«.

Četrti odstavek se črta.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane četrti odstavek, se v prvem stavku besedilo »in dodatni obrazložitvi« črta. Zadnji stavek se črta.

Dosedanji šesti odstavek postane peti odstavek.

Sedmi odstavek se črta.

Dosedanji osmi in deveti odstavek postaneta šesti in sedmi odstavek.

V dosedanjem desetem odstavku, ki postane osmi odstavek, se beseda »osmega« nadomesti z besedo »šestega«.

Dosedanji enajsti odstavek, ki postane deveti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(9) Prvi, drugi, tretji, četrti in peti odstavek tega člena se smiselno uporabljajo tudi za posamezna naročila iz 25. člena tega zakona, razen glede načina obveščanja o sprejeti odločitvi, kjer lahko naročnik, kadar je vrednost posameznega naročila nižja od vrednosti, od katere dalje je treba javno naročilo poslati v objavo Uradu za publikacije Evropske unije, v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določi drugačen način obveščanja o odločitvi o oddaji posameznega javnega naročila.«.

Obrazložitev k 24. členu:

S predlagano spremembo v prvem odstavku se določa rok za sprejem odločitve 90 dni v vseh primerih, enako kot to izhaja iz ureditve v ZJN-3. Določitev takšnega roka je primerna tudi iz

razloga, ker se s spremembo 32. člena določa, da kot ustrezen dokaz o nekaznovanosti gospodarskega subjekta velja izpis iz ustrezne evidence, kakršna je kazenska evidenca, in izpis ni starejši od 4 mesecev, šteto od roka za oddajo prijav ali ponudb, ali je pridobljen najpozneje v 90 dneh od roka za oddajo prijav ali ponudb. Predlagana sprememba drugega odstavka v povezavi s spremembo tretjega odstavka 51. člena ZJNPOV določa, da mora biti prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost objavljeno pred objavo odločitve o oddaji, in sicer z namenom zagotovitve objave prvega obvestila na portalu javnih naročil, kamor je nato mogoče tehnično vezati tudi objavo odločitve o oddaji naročila. S tem bo zagotovljeno, da bodo odločitve o oddaji javnih naročil v vseh primerih objavljene javno, z izjemo primerov postopkov, ki se izvajajo iz razloga nujnosti na podlagi 3. in 4. točke prvega odstavka 22. člena ZJNPOV, ko lahko naročnik odločitev vroči tudi v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, če isti dan, ko se ponudnikom pošlje odločitev, v objavo pošlje tudi obvestilo iz 53. člena ZJNPOV.

Prav tako se s to spremembo ukinja institut dodatne obrazložitve, ki ga ureditev na splošnem in infrastrukturnem področju na podlagi ZJN-3 ne pozna več. Zato pa se v tretjem odstavku podrobneje ureja, kaj mora vsebovati obrazložitev odločitve o oddaji naročila, in sicer mora vsebovati:

- razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika, ki ni bil izbran, in v primeru iz četrtega in petega odstavka 28. člena tega zakona tudi razloge za odločitev o neenakovrednosti oziroma da gradnje, blago ali storitve ne izpolnjujejo zahtev v zvezi z delovanjem ali funkcionalnostjo;
- značilnosti in prednosti izbrane ponudbe ter ime uspešnega ponudnika ali podpisnikov okvirnega sporazuma;
- razloge za zavrnitev prijave vsakega neuspešnega kandidata k sodelovanju;
- v primeru izvedbe pogajanj ali dialoga, kratek opis poteka pogajanj in dialoga s ponudniki.

S črtanjem sedmega odstavka 75. člena ZJNPOV, ki je določal, da mora oseba, ki vodi postopek javnega naročanja, vse osebe, ki so sodelovale pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali na kateri koli stopnji odločale v postopku javnega naročanja, pred sprejetjem odločitve o oddaji javnega naročila pisno obvestiti o tem, kateremu ponudniku se javno naročilo oddaja, se odpravlja odgovornost ene osebe za obveščanje vseh vpletenih, za katere morebiti ta oseba tudi ne ve (npr. zunanji tehnični svetovalci osebe, ki je v postopku vsebinsko sodelovala). S tem se ne odpravlja obveznost vsake osebe, ki vodi postopek javnega naročanja ali sodeluje pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali na kateri koli stopnji odloča v postopku javnega naročanja, da ta takoj, ko je glede na okoliščine mogoče, vendar najpozneje pred oddajo javnega naročila, predstojnika oziroma naročnika, za katerega opravlja dela oziroma z njim na drug način sodeluje v postopku javnega naročanja, pisno obvesti o morebitnem obstoju nasprotja interesov in nato ravna v skladu z njegovimi navodili.

25. člen

V 76. členu se tretji odstavek črta.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane tretji odstavek, se beseda »šestim« nadomesti z besedo »petim«.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane četrti odstavek, se za besedo »varstva doda besedilo »v predrevizijskem ali revizijskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja«.

Dosedanji šesti odstavek postane peti odstavek.

Obrazložitev k 25. členu:

Zaradi spremembe tretjega in četrtega odstavka 75. člena ZJNPOV (institut dodatne obrazložitve) je potrebno črtanje tretjega odstavka 76. člena ZJNPOV.

Zaradi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 72/19; v nadaljnjem besedilu: ZPVPJN-C), ki je v določenih primerih uvedel dodatno sodno varstvo zoper odločitve DKOM, se zaradi pravne jasnosti in v povezavi z institutom obdobja mirovanja ureja pravnomočnost tako, da ni dvoma, da je odločitev o oddaji naročila pravnomočna, ko zoper to odločitev (in ne tudi zoper morebitno odločitev DKOM) ni mogoče zahtevati pravnega varstva v predrevizijskem ali revizijskem postopku. Če je sprožen upravni spor, to na pravnomočnost odločitve o oddaji javnega naročila ne vpliva z vidika ZJN-3.

26. člen

V 77. členu se v drugem odstavku drugi in tretji stavek spremenita tako, da se glasita: »Če se za oddajo ponudb ni uporabljalo elektronsko komunikacijsko sredstvo, naročnik že predložene ponudbe neodprte vrne pošiljateljem, jih obvesti o odločitvi o ustavitvi postopka naročanja, opozori na možnost uveljavljanja pravnega varstva in navede podatke iz prvega odstavka 75. člena tega zakona.«.

V tretjem odstavku se v drugem stavku za besedo »ponudbo« črtata vejica in besedilo »in vlado oziroma svoj nadzorni organ«. Četrta poved se črta.

V petem odstavku se v drugem stavku za besedo »ponudbo« črtata vejica in besedilo »ter svoj nadzorni organ, če tega nima, pa vlado«.

Obrazložitev k 26. členu:

Spremenjene določbe na splošen način natančno urejajo situacijo, ko se uporabljajo sredstva za elektronsko naročanje ali klasična oblika izvedbe javnega naročila.

Črta se potreba po soglasju nadzornega organa naročnika oz. vlade, če naročnik nima nadzornega organa. Na podlagi predpisov o javnem naročanju in predpisov o finančnem poslovanju so naročniki kot samostojne pravne osebe samostojno odgovorni za svoje poslovanje in sami odgovarjajo nadzornim in inšpekcijskim organom, potreba po soglasju je zato sistemsko neprimerna, ZJN-3 pa takšnega instituta ne pozna več. Predlog zakona tako na več mestih briše potrebo po soglasju nadzornega organa.

27. člen

V 79. členu se v prvem odstavku v drugi alineja beseda »tretjega« nadomesti z besedo »četrtega«.

Obrazložitev k 27. členu:

Zaradi spremembe 22. člena ZJNPOV je potrebna uskladitev v 79. členu ZJNPOV.

28. člen

V 81. členu se v prvem odstavku v 4. točki beseda »tretjega« nadomesti z besedo »četrtega«.

Obrazložitev k 28. členu:

Zaradi spremembe 22. člena ZJNPOV je potrebna uskladitev v 81. členu ZJNPOV.

29. člen

V 82. členu se drugi odstavek črta.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane drugi odstavek, se besedilo »28.« nadomesti z besedilom »zadnjega dne«.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane tretji odstavek, se besedilo »28.« nadomesti z besedilom »zadnjega dne«.

Obrazložitev k 29. členu:

Drugi odstavek 82. člena se črta zaradi predlagane spremembe 25. člena, s katero se odpravlja administrativno obremenjevanje naročnikov pri sporočanju podatkov o posamičnih naročilih na podlagi sklenjenega okvirnega sporazuma.

30. člen

V 85. členu se v tretjem odstavku besedilo »treh delovnih dneh« nadomesti z besedilom »roku, ki ga ta določi in ki ne sme biti krajši od treh dni«.

Obrazložitev k 30. členu:

Ta sprememba določa, da rok, v katerem mora naročnik v primeru uvedbe prekrška DKOM poslati od DKOM zahtevano dokumentacijo, določi DKOM, upošteva zahtevnost in obseg zahtevane dokumentacije, vendar ne manj kot tri dni.

31. člen

V 86. členu se v prvem odstavku 4. točka spremeni tako, da se glasi:

»4. pred začetkom postopka namere o izvedbi z obrazložitvijo ne posreduje zagovornikom javnega interesa (drugi odstavek 22. člena);«.

V sedmi točki se besedilo »negativni referencami« nadomesti z besedilom »izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja«.

Za enajsto točko se doda nova 11.a točka, ki se glasi:

»11.a odločitve ne vroči kandidatom in ponudnikom na način, kot je določen v drugem odstavku 75. člena tega zakona;«.

V petem odstavku se beseda »osmega« nadomesti z besedo »šestega«.

Obrazložitev k 31. členu:

Zaradi sprememb v 22. in 75. členu ZJNPOV se spreminja prekršek v 4. točki prvega odstavka 86. člena ter doda nov prekršek v 11.a točki prvega odstavka 86. člena.

Predlog dopolnjenega 22. člena ZJNPOV namreč določa novo obveznost naročnikov pri uporabi postopkov s pogajanji brez predhodne objave, in sicer posredovanje namere o začetku tega postopka skupaj z obrazložitvijo zagovornikom javnega interesa. S predlogom te spremembe oziroma dopolnitvijo 86. člena ZJN-3 pa se opustitev obveznega ravnanja naročnikov v tem primeru sankcionira kot prekršek.

Dodatno se uvaja prekršek za primer, ko naročnik ne obvesti kandidatov in ponudnikov tako, da odločitev o oddaji javnega naročila objavi na portalu javnih naročil. Ta institut je pomemben z vidika transparentnosti in tudi z vidika spoštovanja načela učinkovitosti postopka, saj se z

določitvijo objave odločitve na portalu ta šteje za vročeno in začne teči rok za pravno varstvo vsem sodelujočim hkrati. Vročanje oziroma obveščanje sodelujočih na kakršen koli drugačen način postopek bistveno podaljša.

32. člen

V 87. členu se v prvem odstavku v 2. točki za besedo »v« doda besedilo »ali prijavi«.

Tretja točka se črta.

Dosedanje četrta, peta in šesta točka postanejo tretja, četrta in peta točka.

V petem odstavku se brez besedo »izreče« doda beseda »lahko«. V prvi in drugi alineji se obakrat za besedo »dobo« doda besedo »največ«.

Obrazložitev k 32. členu:

Zaradi brisanja instituta dodatne obrazložitve je potrebno črtati prekršek iz tretje točke prvega odstavka 87. člena ZJNPOV.

S spremembo petega odstavka se obligatorni izrek stranske sankcije spreminja v fakultativnega, o čemer presodi sodišče v vsakem konkretnem primeru. ZJNPOV namreč za najtežji prekršek gospodarskih subjektov (ponudnikov, kandidatov, podizvajalcev) v drugi točki prvega odstavka 87. člena določa obligatorni izrek stranske sankcije izločitve iz postopkov javnega naročanja za fiksno dobo treh let od pravnomočnosti odločbe o prekršku, če je predmet naročila blago ali storitev, in za fiksno dobo pet let, če je predmet naročila gradnja. O prekršku in izreku sankcije odloči sodišče v rednem sodnem postopku s sodbo o prekršku. Pravnomočnemu izreku stranske sankcije izločitve iz postopka javnega naročanja sledi vpis v evidenco gospodarskih subjektov z negativnimi referencami (po tem predlogu zakona imenovani evidenca gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja), zaradi česar so ti subjekti za izrečeno obdobje trajanje stranske sankcije izločeni iz postopkov javnega naročanja in tudi iz nekaterih že sklenjenih pogodb o izvedbi javnega naročila.

Sodišča opozarjajo na nesorazmernost obligatorne stranske sankcije glede na težo storjenega prekrška in zato to okoliščino upoštevajo kot odločilno pri odločitvi o ustavitvi postopka o prekršku zaradi prekrška neznatnega pomena (9. točka prvega odstavka 136. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZP-1). Navedena možnost je namreč glede na pravila ZP-1 edina, ki sodišču omogoča, da ne izreče stranske sankcije, saj je ta obligatorna in jo je treba izreči vedno, ko ugotovi storjeni prekršek in odgovornost zanj, tudi v primeru omiljene globe ali opomina. Nedvomno takšni primeri povzročijo le dodatne stroške proračuna, medtem ko storilci ostajajo povsem nekaznovani, saj jim ni mogoče izreči samo globe ali opomina, poleg tega tudi njihove stroške krije proračun. Če bi stranska sankcija bila predpisana fakultativno, bi sodišče imelo možnost, da storilcem izreče globo ali opomin, in bi tako izdalo obsodilno sodbo z vsemi stroškovnimi posledicami za storilce.

Upošteva se navedeno predlagana sprememba določa, da se za najtežji prekršek gospodarskih subjektov predpiše fakultativni izrek stranske sankcije izločitve iz postopkov javnega naročanja in možnost izrekanja dobe njenega trajanja v razponu. Namen stranske sankcije namreč ni storilce samo kaznovati, ampak predvsem preprečiti ponovitev nevarnost, da bi v določenem obdobju prekršek ponovili. To pa je lahko utemeljeno in primerno le v najtežjih primerih in le pri

storilcih, kjer sodišče ugotovi takšne okoliščine, ki kažejo na ponovitveno nevarnost, in le za obdobje, za katero sodišče oceni, da je primerno.

33. člen

Za 88. členom se doda nov 88.a člen, ki se glasi:

»88.a člen (zastaranje)

Postopek o prekršku iz 86. člena in 87. člena tega zakona ni dopusten, če preteče tri leta od dneva, ko je bil prekršek storjen, vendar pa postopek o prekršku v nobenem primeru ni več mogoč, ko poteče dvakrat toliko časa, kolikor ga zahteva zakon za zastaranje postopka o prekršku.«

Obrazložitev k 33. členu:

V praksi se je večkrat pokazala problematika kratkega 2-letnega relativnega oziroma 4-letnega absolutnega zastaralnega roka za pregon prekrškov v ZJN-3, ki je bila zaznana še zlasti za najtežje prekrške, o katerih odločajo sodišča v rednem sodnem postopku na več stopnjah. (Pre)kratki zastaralni roki ostajajo pereča problematika, ki otežuje ne le delo DKOM, ampak tudi delo sodišč, zaradi česar zlasti storilci v kompleksnejših postopkih in/ali najtežjih kršitvah ostajajo nekaznovani ter nastanejo le dodatni stroški proračuna zaradi dela organov pregona in povračila stroškov storilcem. Zato se, enako kot s 113.a členom ZJN-3, uvaja institut zastaranje prekrškov na podlagi ZJNPOV.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

34. člen (zaključitev postopkov)

(1) Postopki oddaje javnih naročil, za katere so bila obvestila o javnem naročilu poslana v objavo pred uveljavitvijo tega zakona, se izvedejo po dosedanjih predpisih.

(2) Postopki s pogajanji brez predhodne objave se izvedejo po dosedanjih predpisih, če je že bilo poslano povabilo k oddaji ponudb.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena lahko naročnik ob upoštevanju tega zakona spremeni razpisno dokumentacijo oziroma navedbe v objavljenem obvestilu o javnem naročilu in javno naročilo odda v skladu z določbami tega zakona, če še ni potekel rok za predložitev ponudb.

Obrazložitev k 34. členu:

S tem členom se urejajo prehodne določbe postopkov, ki so začeti pred uveljavitvijo tega zakona.

35. člen (uskladitev predpisa)

Vlada uskladi predpis iz tretjega odstavka 46. člena zakona z določbami spremenjenega prvega in tretjega odstavka 46. člena zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Obrazložitev k 35. členu:

Zaradi spremembe prvega in tretjega odstavka 46. člena ZJNPOV so potrebne spremembe Uredbe o seznamih storitev na področju obrambe in varnosti, o dejavnosti na področjih gradenj, vojaške opreme, občutljive opreme, občutljivih gradenj in občutljivih storitev, o obveznih informacijah v objavah in o zahtevah, ki jih mora izpolnjevati oprema za elektronsko naročanje, ter o medresorski komisiji za izdajo soglasij k naročilom iz 11. člena Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti (Uradni list RS, št. 4/13, 71/16 in 31/17) v Prilogi V.

36. člen
(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev k 36. členu:

Ta člen določa začetek veljavnosti tega zakona.